

Bestuursbureau PWRI
T.a.v. Sociale Partners

Woerden

14 november 2023

Onderwerp

Oordeel concept-transitieplan PWRI

Kenmerk

EGB

Geachte heer/mevrouw,

Hartelijk dank voor het constructieve en informatieve gesprek dat we op vrijdag 3 november met u hadden over het concept-transitieplan van PWRI. Aanleiding was het uitoefenen van het hoorrecht door de Seniorencoalitie, bestaande uit de organisaties ANBO, KBO-PCOB, NOOM en Koepel van Gepensioneerden.

Op basis van het concept transitieplan en het gesprek met sociale partners heeft de Seniorencoalitie het onderstaande oordeel samengesteld. Zoals voorgeschreven zullen sociale partners schriftelijk een reactie geven op dit oordeel.

Verkregen aanvullende informatie

Van sociale partners is onder meer de volgende aanvullende informatie ontvangen op het concept-transitieplan;

- Bij invaren wordt een spreidingstermijn van tien jaar gebruikt;
- Voor de cohort gepensioneerden wordt voor 40% in zakelijke waarden belegd, gebaseerd op een risicopreferentie-onderzoek uit 2021;
- Voor de gepensioneerden wordt 75% van het renterisico afgedekt;
- Uit berekeningen zou zijn gebleken dat in een 'somber' scenario naar verwachting gedurende ongeveer acht jaar aan de solidariteitsreserve kan worden onttrokken ter voorkomen van een daling van de pensioenuitkeringen;
- Bij de overgang van 110% dekkingsgraad naar 111% wordt in één keer de solidariteitsreserve gehalveerd ten behoeve van de inhaaltoeslag. Het was eigenlijk de wens om al vanaf 106% dekkingsgraad de inhaaltoeslag geleidelijk te gaan toekennen, maar dit stuitte juridisch op weerstand.
- Bij een dekkingsgraad van 95% tot 103% wordt er door sociale partners de voorkeur aan gegeven om de solidariteitsreserve te vullen voor 2,5%. Daardoor zullen de deelnemers in het fonds minder dan de technische voorziening meekrijgen;
- Ook de actieve deelnemers in het fonds profiteren volgens uw toelichting van de solidariteitsreserve. vlak voor het moment van pensionering wordt bepaald wat het saldo van in het verleden toegepaste verlagingen is, zodat dit bij aanvang van de pensioenuitkering uit de reserve wordt aangevuld. Sociale partners verwachten dat het risico op een grote onttrekking aan de solidariteitsreserve klein is en met name zal spelen voor de actieven die zo'n drie jaar vóór de pensioendatum zitten.

Bevindingen Seniorencoalitie

1). In het concept-transitieplan wordt aangegeven op welke wijze het behalen van de transitiedoelstellingen kan worden beoordeeld. Een onderdeel hiervan is de "verwachte pensioenuitkering in de mediaan". Dit wordt getoond in de tabellen "transitie-effecten bij bepaalde omvang van de dekkingsgraad". Uitkomsten hoger dan 100% worden door sociale partners als aanvaardbaar gezien.

Voor de gepensioneerden worden de uitkomsten (= uitkering) in de tabel getoond op $t=10$, gecorrigeerd voor inflatie. Dus een uitkomst van bijvoorbeeld 107% betekent voor een gepensioneerde dat na een periode van tien jaar beleggen het resultaat op 107% uitkomt. Hieruit blijkt dus niet wat de pensioenuitkering zal worden direct na het moment van invaren. Door de voorkeur van sociale partners om de solidariteitsreserve te vullen met 2,5% bij een dekkingsgraad 95% - 103% zal mogelijk de pensioenuitkering in de nieuwe regeling op een lager niveau starten dan vlak vóór de transitie.

2). Bij het invaren wordt een 10 jaar spreidingstermijn gebruikt. Hiervan mag worden afgeweken, maar dat hebben sociale partners niet gedaan. Met deze spreidingstermijn krijgt een gepensioneerde bij een hogere dekkingsgraad veel minder mee van de overdekking dan iemand van 60 jaar of jonger. Dan kan zelfs de helft minder zijn! Zou de spreidingstermijn op een kortere periode worden gezet, dan wordt het vermogen dat 'over' is meer gelijkelijk over iedereen verdeeld. Mogelijk geeft dit meer evenwichtige uitkomsten, mede omdat de (bijna) gepensioneerden de grootste indexatieachterstanden hebben. Deze berekeningen zijn echter nog niet gemaakt. Vanzelfsprekend moet dit worden gezien in relatie tot andere onevenwichtigheden. Bij een hele lage dekkingsgraad zouden de gepensioneerden juist iets voordeel hebben van een 10-jaars spreidingstermijn.

3). In de afgelopen tien tot twaalf jaar zijn er aanzienlijke indexatieachterstanden ontstaan. Met name de (bijna) gepensioneerden hebben hiervan de nadelen ervaren. In het transitieplan wordt bij het invaren hieraan enigszins tegemoet gekomen. Boven een bepaalde waarde van de dekkingsgraad wordt een inhaaltoeslag van 5% toegepast.

Oordeel

In het concept-transitieplan is toegelicht waarom volgens sociale partners de nieuwe pensioenregeling van PWRI voor nagenoeg iedereen een evenwichtig en gedegen uitkomst heeft. Vanuit de gepensioneerden bezien beschouwen we het als positief dat er voor 40% wordt belegd in zakelijke waarden. Daarmee is de kans op een koopkrachtig pensioen aanwezig. Daarnaast wordt er in het plan een inhaaltoeslag van 5% gebruikt. Met name de gepensioneerden profiteren hiervan, zij hebben ook de grootste indexatieachterstand. Overigens maakt die 5% slechts een klein deel van die achterstand goed.

Onder meer op basis van de in het plan vermelde uitkomsten in de tabellen (transitie-effecten bij bepaalde omvang van de dekkingsgraad) hebben sociale partners de conclusie getrokken dat het plan evenwichtig is. De Seniorencoalitie is hier nog niet van overtuigd. Dit betreft met name twee onderdelen; de gebruikte spreidingstermijn van tien jaar en het ontbreken van het resultaat voor gepensioneerden direct na het moment van invaren.

1). Voor de groep gepensioneerden zouden we graag berekeningen willen zien van de situatie dat bijvoorbeeld een spreidingstermijn wordt gebruikt van 1 of 3 jaar. Naar onze verwachting zullen de uitkomsten dan evenwichtiger uitvallen, maar deze berekeningen hebben sociale partners nog niet laten maken.

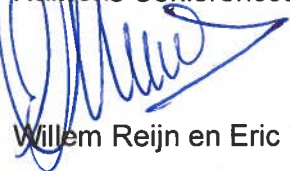
2). Uit de in het plan opgenomen tabellen wordt niet duidelijk wat de startuitkering zal worden voor de gepensioneerden direct na het moment van invaren. Er wordt alleen inzage gegeven in de stand van zaken na een periode van tien jaar. Menig gepensioneerde zal deze termijn niet halen!

Na de periode van tien jaar zijn de resultaten hoger dan 100%. Maar direct na het invaren zal in een aantal scenario's van de dekkinggraad het resultaat mogelijk lager zijn dan 100%. Dit is echter niet vermeld in het transitieplan. Daardoor zullen gepensioneerden starten met een lagere uitkering, terwijl in die situatie wel de solidariteitsreserve voor 2,5% wordt gevuld. Dat achten wij niet uitlegbaar – uitlegbaarheid heet wel een van de doelstellingen van de WTP te zijn. Wij vinden dat voor de reeds uitkerende pensioenen een valse start van de nieuwe pensioenregeling.

Ons eindoordeel is dat met een eenvoudige aanpassing van het transitieplan een evenwichtigere transitie kan worden bereikt, die recht doet aan de ontstane indexatieachterstand, die dagelijks op de portemonnee van de (aanstaand) gepensioneerden drukt. De genoemde 5% is daar een aanzet voor, het aanpassen van de spreidingstermijn naar 1 jaar (of desnoods 2 of 3) zou die inzet completer maken.

Wij zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,
Namens Seniorencoalitie

Willem Reijn en Eric Brendel

